

Những quan tâm về sức khỏe

Lipodystrophy

Lipodystrophy là gì?

Lipodystrophy được xem như một sự thay đổi về hình dạng không bình thường của cơ thể qua lượng mỡ tích tụ và đường trong máu thường thấy nơi những người có HIV/AIDS

Những dấu hiệu và triệu chứng của lipodystrophy có thể kể là:

- Thay đổi về kích thước cơ thể (tích tụ mỡ): một số người có thể bị tích tụ mỡ nhiều ở vòng bụng, ngực (nơi phụ nữ) hoặc ở vai và ốt.
- Tiêu mỡ: một số người xảy ra trường hợp mất đi lượng mỡ bên dưới da, thường là ở mặt, cánh tay, chân hoặc mông. Điều này làm cho khuôn mặt trông hốc hác và tay chân trở nên khẳng khiu.
- Lượng mỡ trong máu gia tăng: có hai dạng mỡ trong máu là triglycerides và cholesterol. Cholesterol lại chia ra hai loại, loại cholesterol tốt (HDL) và loại cholesterol xấu (LDL). Trong lipodystrophy, lượng triglycerides, cholesterol xấu và lượng cholesterol nói chung có thể gia tăng. Mức độ mỡ trong máu gia tăng sẽ làm tăng nguy cơ bị bệnh tim, tiểu đường, đột quỵ và viêm tuyến tụy.
- Tăng lượng đường (glucose) trong máu: thông thường lượng đường trong máu được duy trì bởi một loại hormone insulin. Lipodystrophy đôi khi làm cho insulin không làm việc đúng chức năng. Điều này làm gia tăng lượng đường trong máu. Về lâu dài, lượng đường trong máu cao sẽ làm tăng khả năng bị tiểu đường.

Lý do gây ra Lipodystrophy?

Có nhiều yếu tố gây ra lipodystrophy. Một chuỗi những giả thuyết đã được đưa ra, nêu lên nguyên nhân của lipodystrophy:

Vai trò của các loại thuốc chống HIV:

- Có những bằng chứng cho thấy nguy cơ bị tăng lipodystrophy tỷ lệ thuận với thời gian sử dụng các loại thuốc chống HIV.
- Những chất ức chế (PIs) liên hệ với sự đột biến của lượng mỡ trong máu và cơ thể làm thay đổi lượng mỡ tích tụ.
- Những chất ức chế ngược (RT Inhibitors, Nukes), điển hình là d4T (stavudine, Zerit) và trên phương diện nhỏ hơn, ddI (didanosine) thường liên quan đến việc tiêu hao mỡ.
- Vai trò của HIV: một số thay đổi về thể trạng của lượng mỡ có thể là do siêu vi khuẩn HIV. Những người mang bệnh AIDS có lượng lipodystrophy cao trong máu hơn so với những người có kết quả âm tính. Một số những nhà nghiên cứu tin rằng sự mất cân bằng của hệ thống miễn nhiễm gây ra bởi HIV là nguyên nhân tạo ra tình trạng lipodystrophy

Nguy cơ của Lipodystrophy?

Lipodystrophy không tạo ra những nguy hiểm đến tính mạng, nhưng vẫn gây ra những hệ trọng như.

- Mỡ trong máu cao sẽ gây ra nguy cơ bệnh tim cũng như bệnh tiểu đường.

- Biến chứng của tiểu đường có thể dẫn đến suy yếu những bộ phận khác như suy thận, hệ thần kinh bị tổn thương và giảm thị lực.
- Thay đổi về lượng mỡ tích tụ sẽ gây ra những khó khăn về tinh thần cũng như sinh hoạt. Điều này cũng có thể ảnh hưởng đến những quyết định của một người khi cần quyết định có nên tiếp tục được điều trị hay không.

Có thể điều trị Lipodystrophy được hay không?

Một số những phương pháp điều trị đã được áp dụng cho những chứng bệnh liên quan đến vấn đề đột biến của lượng mỡ thừa tích tụ. Nhiều phương pháp vẫn còn đang trong vòng nghiên cứu và có những phản ứng phụ. Bạn cần tham khảo với bác sĩ và dược sĩ về những phương pháp này trước khi áp dụng.

Giải phẫu thẩm mỹ:

Lượng mỡ dư thừa có thể được cắt bỏ hoặc hút ra. Bơm thêm mỡ hay mỡ nhân tạo (collagen) vào cho những trường hợp ốm, hốc hác. Những phương pháp này khá đắt tiền và chỉ có tính cách tạm thời và cũng có những nguy hiểm.

Thay đổi phương pháp điều trị:

Bởi vì những chất ức chế thường liên quan đến lipodystrophy, nhiều người mang bệnh AIDS có những trục trặc như vậy đã thay đổi loại thuốc sử dụng (thông thường là non-nukes hay NNRTIs). Tuy nhiên, đôi khi lượng mỡ trong máu có giảm xuống, nhưng hình dạng cơ thể thì không cho thấy rõ kết quả.

Các loại thuốc:

- Thuốc tiêu mỡ như pravastatin (Pravachol), rosuvastatin (Crestor), và atorvastatin (Lipitor) được sử dụng để giảm cholesterol và triglyceride ở một số người. Một số những loại thuốc này có thể phản ứng với các loại thuốc chống HIV và liều lượng có thể được điều chỉnh.
- Metformin (Glucophage) và rosiglitazone (Avandia) được dùng để giữ lượng đường glucose thấp và ngăn hoặc điều chỉnh sự rối loạn insulin.
- Những loại hormone như các loại kích thích sinh học, hormone kích thích phát triển (Serosim) hay kích thích tố nam được sử dụng để điều chỉnh sự đột biến hình dạng của cơ thể liên quan đến lipodystrophy. Những loại thuốc này có thể giúp tạo thêm bắp cơ và thay thế những bắp cơ bị mất đi. Tuy nhiên về lâu dài, phản ứng phụ của những phương pháp tiếp hormone, kể cả mất mỡ có thể xảy ra. Điều này làm cho lipodystrophy trở nên tệ hại hơn.

Ăn kiêng và thể dục:

Những nghiên cứu cho thấy ăn kiêng, giàu chất xơ và siêng tập thể dục có thể giảm thể trọng cơ thể. Cần giảm bớt bia rượu vì dùng nhiều bia rượu sẽ tăng lượng mỡ dư thừa. Một điều rất hiển nhiên, mọi người đều hiểu rằng một chế độ ăn kiêng tốt và thể dục tốt sẽ đem lại sức khỏe tốt. Đừng ngần ngại tham khảo với chuyên viên dinh dưỡng và bác sĩ về chế độ ăn uống cũng như những bài tập thể dục tốt.

Copyright @ACAS 2001 & 2003. This fact sheet is produced by ACAS (Asian Community AIDS Services) and is available in English, Chinese (Traditional and Simplified), Tagalog and Vietnamese. Funding for this project is provided by the Ontario HIV Treatment Network (OHTN) and Health Canada. Copies can be downloaded at : www.acas.org/treatment. ACAS provides comprehensive support and case management services for Asian people living with HIV/AIDS; and HIV/AIDS prevention education to the east and southeast Asian Canadian populations in the Greater Toronto Area. ACAS is located at 33 Isabella Street, Suite 107, Toronto, Ontario M4Y 2P7. Tel: (416)-963-4300, Fax: (416)-963-4371 Email: support@acas.org

Legal Disclaimer: While we make every attempt to ensure the accuracy and reliability of information contained in this website/ fact sheet, the information provided here are designed for reference purposes only. These information should not be relied upon as a substitute for medical advice from a qualified professional health care provider and should not be used for diagnosing or treating a condition or illness. Please consult a physician if you have any concerns about your health, treatment regimen and questions related to HIV/AIDS. ACAS, its employees and board members will not be responsible for any loss or harm, however arising, from the use of, or reliance on this information.